

AMARG

*El Tractament de la Intolerància,
en el Trasplantament RENAL.*

*Federació
Ecom*

Lluís Llach

Euro-Amarg 1983

L'Home Ronyó

*Escrit del Bisbe
Mr. Jaume Camprodón*

*J. Jordà:
l'ex-president; trasplantat*

*ASSOCIACIÓ
MALALTS RENALS
GIRONA*

núm. 10 An. 3

TEMPS DE TARDOR

Girona 1983

[illegible]

La revista AMARG, editada per l'Associació de Malalts Renals de Girona, es publica sense cap finalitat lucrativa.
Comanda de números endarrerits, a la Redacció de la revista (només socis).

TEL.205177

Els articles i dibuixos signats no representen necessàriament l'opinió de l'AMARG o de la redacció de la revista. L'AMARG permet la reproducció dels articles sempre que hom hi faci constar el nom de l'autor i la procedència. Caldrà trametre també UN exemplar de la revista o diari que els publiqui, a l'AMARG.

Redacció: Ctra. de Barcelona, 23, entol. 2.ª - GIRONA.

DIPOSIT LEGAL:GE215-1981

AMARG

LA TEVA DONACIÓ SALVARÀ VIDES...

Benvolguts,

La solidaritat amb el pròxim descobreix sempre camins nous. Es donen diners, que és el més fàcil, es dedica temps i energies a serveis de la comunitat, des de fa uns anys la ciència mèdica està oferint nous camps de solidaritat: la donació d'alguns membres del propi cos, ja en vida o després de la mort.

A les campanyes de donadors de sang s'hi han afegit les de cedir els ulls, els ronyons o altres membres.

Són campanyes humanitàries i els cristians no podem ser-hi indiferents. Són senyals de l'Esperit.

"Res del que és humà m'és estrany", afirmava un autor antic. La caritat de Crist que donà la vida pels germans pren també el nostre cos.

Hi ha invidents que han recobrat la vista, malalts renals que han tornat a la vida normal, gràcies a la generosi-

tat d'unes persones que han fet ofrena de membres del seu cos.

Encara són molts malalts que "esperen" un ingert o un trasplantament que els torni la salut.

L'Església recolza i anima aquestes campanyes. Empeny a la solidaritat, mentre, naturalment, es garanteixi:

1.er, la llibertat del donant i del receptor.

2.on, que l'ingert o el trasplantament no afecti la integritat de llurs facultats anímiques.

3.er, que en el cas de donació per després de la mort es tingui certesa de la mort real del donant.

La solidaritat obre camins constantment. El cristià ha de descobrir-los i fer-hi patent la caritat de Crist.

Ben vostre,

el Bisbe:

Jaume Camprodon i Rovira

FEDERACIÓ ECOM

ECOM (Entidades colaboradoras con el minusválido). És una entitat privada d'àmbit estatal i amb la seu a Barcelona, que va néixer oficialment a l'inici dels anys setanta sota els auspicis de quatre entitats:

"A.F.A.P." (Asociación de Familias para la Ayuda al Poliomiélfico).

"HOGARES DE LA AMISTAD".

"AUXILIA".

"FRATER" (Fraternidad Cristiana de Enfermos).

La Federació ECOM té com objectiu fonamental afavorir la integració social del disminuït físic. Els mitjans de què disposa són els serveis que presta a les Associacions federades i interessades del sector, els recursos que li trasmet l'Administració Pública, els estudis que realitzen els seus tècnics.

La necessitat d'unir els esforços de les Associacions que treballen en l'àmbit de la disminució física va motivar la seva constitució, en els treballs preliminars de la qual participà una persona que, amb les seves gran intel·ligència i fina sensibilitat per tots els problemes que la voltaven, sabé sintetitzar amb encert totes les línies d'acció entorn al tema que ens ocupa. En referim a Joana Tuldrà, amb la qual començà la nostra història com a Federació.

Es constituí amb l'ànim d'assolir un rendiment social més elevat en tots els esforços humans i materials aplicats a la recerca d'un veritable canvi de les actituds socials davant la problemàtica del disminuït físic, sentida com un tot que hem de valorar a través de cada un dels elements integrants en el marc d'un moviment normalitzador.

Dins d'aquesta línia, un dels nostres objectius és la integració de l'infant disminuït físic en el sistema educatiu general. Un altre punt en el qual hem fixat la nostra atenció és aconseguir la participació activa de les persones afectades per qualsevol mena de disminució física, en el món circundant propi.

FEDERACIÓ ECOM
Balmes, 311, entlo. 2.^a
Telèfon 93-209.59.25
BARCELONA - 6

Ramon Berenguer III

HISTÒRIA

Una de les figures ben remarcables de la història dels Comtes de Barcelona és, sens dubte, la d'aquest Comte cavaller a qui la posteritat adjudica el nom de GRAN.

No és pas que hi hagi figures decoratives en la llista dels nostres sobirans, car si així hagués estat, no haurien reconquerit pam a pam el territori; més entre els pares que fundaren nostra pàtria adquireix un relleu extraordinari aquest monarca.

Entre ell i el seu fill Ramon Berenguer IV, deixaren definitivament constituïda la Nacionalitat Catalana, després de bregar per espai de tres segles.

En encarregar-se de la governació del Comtat de Barcelona, tenia Ramon Berenguer annexionats els territoris de Girona, Manresa i Ausona, de dins de Catalunya, i, de fora d'ella, posseïa els territoris o comtats del Languadoc. No trigà gaire a heretar els comtats de Besalú i Cerdanya, per haver mort sense successió els seus posseïdors, de manera que no quedaven de Catalunya sinó dues cases senyoriales fortes, la dinastia de les quals s'anava continuant; ço és, la dels Comtes d'Urgell i la d'Empúries.

Després d'haver ajudat al Comte d'Urgell a la conquesta de Balaguer i altres poblacions fortes, Ramon Berenguer hagué de lluitar amb els almoràvits, que vingueren de l'Àfrica per a ajudar als alarbs foragitats de la nostra terra. Les armes catalanes es coronaren de glòria fent recular la invasió.

El 3 de febrer del 1112, casà amb la pubilla del comtat de Provença, Na Dolça, la qual aportà aquella terra a Catalunya, que fou un dot de forta transcendència espiritual, pel mateix

les arts i ciències i bressol dels trobadors, i Catalunya més enfeïnada amb la reconquesta no havia tingut tant de lleure per a conrear aquestes disciplines.

Un poema llatí del Diaca Llorenç Varonés ha immortalitzat les gestes realitzades pels catalans en la conquesta de les Balears, realitzada per Ramon Berenguer amb l'ajut del poble Pisà. En retornar de l'expedició, que no anexionà aquell territori sinó que feu tributari de Catalunya al seu valí, es trobà en que els alarbs pretenien avançar en els seus dominis, però no passaren del Llobregat, haguent-se'n d'entornar.

Aleshores, també amb l'ajuda dels pisans, realitzaren la conquesta de València, més tampoc la conservà.

Altres fet de Ramon Berenguer fou el de la repoblació i restauració de Tarragona, en la Seu de la qual hi col·locà a Olaguer, abad provençal que vingué acompanyat de la princesa Dolça,

pla d'expansió naval de manera tan brillant portada a terme pels seus successors.

La llegenda, prenent peu dels fets heroics i de la noblesa d'aquest senyor, li atribueix a Ramon Berenguer III un fet singular, auriolant en gran manera la seva interessant figura. Diu que una emperadriu tancada a la presó i el comte, habilitat a la usança guerrera, combatent al difamador. Es titula: "Romançe de como el conde Don Ramón de Barcelona libró a la Emperatriz de Alemania, que la tenían que quemar, con todo lo demás que verá el curioso lector".

El romanç comença així:

En el tiempo que reinaba
y en virtudes florecia
este Conde Don Ramón
flor de la Cavallería.

En Barcelona, la Grande,
que por suya la tenía,
nuevas ciertas de dolor
de un extranjero sabía.

Escoltada la relació i convençut de la innocència de l'emperadriu se'n va a Alemanya i demana si la pot veure. Li contesten que només hi parla el seu confessor, i es val d'aquest que li deixa un vestit de frare per a parlar amb l'acusada i confirmar-se en la fe que tenia en la seva innocència.

Surt al camp, i vençuts els acusadors, se'n torna sense descobrir-se ni revelar el seu nom. Només l'havia dit a l'Emperadriu i aquesta el revelà al seu espós.

El Emperador que esto supo
de contento no cabía
viendo que tan gran Señor
de su honra se dolía.

El comte Ramon Berenguer acabà els seus dies cavaller de l'hospitalària ordre del Temple, havent rebut el seu cos sepultura en el monestir de Ripoll, a indicació pròpia.

home de tan grans virtuts que mereixé ésser col·locat en el catàleg dels Sants.

S'atribueix també a Ramon Berenguer la conquesta de Lleida, i tan bona mà tenia en les seves empreses, que concertà amb el comte de Sicília la unió de les esquadres d'ambdós estats per anar a la lluita contra els serrains d'altres regions d'Espanya, iniciativa

ORTOGRAFIA DE MAL PAIR

Una mica d'humorisme és sempre recomanable i sobretot per a treure les cabòries diàries. És força corrent no voler consultar referent a la retolació, ni a persones ni diccionaris, perquè s'esdevé en tres casos, un viscut, mentre que els altres dos són anecdotics.

Quant al primer vaig cometre la imprudència de ficar-me una mica allà on no em demanaven, en passar per la plaça i cridar l'atenció a un pintor forà quan afinava el rètol de CARNECERIA. S'encasquetà que era correcte, perquè venia de "carne". No volgué admetre de què procedia de "carnis". M'estava separant d'alguna esquitxada carnívola, ja que feia anar el pinzell com una batuta. En sortir l'amo i amic li pregunto: —Tu ets el carner o el carnicer? Està clar, que tot rient contestà que el segon nom. Encara vaig fer una pregunta al retolista: —En una batalla hi hagué una gran carnereria o carniceria? Encara costà qui-sap-lo convèncer-lo tot hi havent arribat fins a casa i ensenyar-li el nom correcte en dos diccionaris.

El segon es tracta d'uns senyors que s'havien fet riquíssims durant la guerra europea del 1914-18, afegint als guanys durant altres anys més, i que per allò de lluir-se anaven sempre al Liceu de Barcelona, des d'una ciutat propera, acordaren establir-se a la ciutat comtal i posar una botiga de pesca salada, recordant l'afeció que en tenia ella abans de casar-se. Acordaren establir-se a la Rambla no lluny del Gran Teatre i per tal d'encaixar-hi un nom adient del tot, la batejarien amb "Bacallaneria Rusticana".

I anem pel tercer. Un pintor dona els darrers tocs al rètol d'una façana del magatzem de vins, on hi posà BINOS. Arriba l'amo; veu el disbarat ortogràfic i el crida des de cinc metres: —Pintor, aquí hi ha una falta! Contesta l'al·ludit: —Senyor, no és pot dir res fins que la pintura no sigui seca!

Hi ha cops que la ironia també pot servir per a què es fili més prim en l'ortografia pictòrica...

M. TOLOSA i SURROCA

La filosofia i l'home

És propi dels homes savis saber transmetre als altres uns pensaments o consells que ben sovint resisteixen el pas dels anys. Aquest és el cas d'un home que és oportú recordar ara perquè celebrem el centenari del seu naixement. Es tracta d'en José Ortega i Gasset. Va ser un gran home i un precís pensador. Es va procurar una excel·lent formació i, no content amb això, va pensar altra vegada tot allò que havia après intentant no oblidar mai, com a bon filòsof, una penetrant i serena observació de la realitat de cada dia.

Proposo recordar-lo perquè la Filosofia està avui en una situació en la que no acaba de trobar el seu lloc i ell va dir quelcom sobre això. Només vull comentar ara una frase, molt madura i d'una actualitat sorprenent: "En una època de crisi, l'home no sap què fer perquè veritablement no sap què pensar".

Hi ha molts suggeriments en aquesta frase i vull considerar aquelles que fan relació a la Filosofia, l'home i la crisi d'una i altra. El lligam dels tres conceptes pot fer-se dient que la Filosofia sembla haver perdut el seu paper per un home en crisi.

Fonamentalment com a conseqüència del progrés de la ciència, s'ha escampat per tot arreu la convicció de què ara —l'època en què hem arribat a la lluna, en què hem penetrat dins l'estructura de l'àtom i en què tenim uns mitjans tècnics capaços de tot (fins i tot de destrossar-nos)— s'ha fet inútil i està de més això que hom anomena Filosofia, de la que hom destaca, sobretot, una moltes vegades superficialment atribuïda incertesa.

És aquí on cal recordar la frase d'Ortega i Gasset. Si l'home no sap què pensar, tampoc sap què fer i aleshores esdevé la crisi. Cal recobrar el lloc que ocupa la Filosofia en la vida de l'home, perquè sinó se la veu com una cosa estranya, després s'oblida i, per últim, el mateix home es perd: primer no sap què pensar i després no sap què fer.

La Filosofia ha de mirar sempre l'home i el que l'home fa. Quan una persona neix, no sap res. De mica en mica va aprenent, però solament li cal aprendre el funcionament de les lleis físiques, químiques o biològiques de tot allò que l'envolta. També es pregunta sobre si mateix i la societat a la que pertany i la seva història. Ara bé, això no ho poden respondre aquelles ciències experimentals perquè, tanmateix, la resposta no és experimental. Correspon a la Història, la Sociologia, ..., i encara hi ha altres preguntes que tampoc aquestes últimes ciències poden respondre perquè, des de la seva peculiar perspectiva, no donen l'abast. Com deia aquell pensador alemany

aquestes preguntes es poden resumir en tres: què sóc jo, què és el món i què és Déu.

No es pot negar que tothom se les fa i tothom s'ha buscat una resposta, perquè és necessària. La pregunta serà explícita o implícita i la resposta, una o altra, superficial i arbitrària o sòlida, serà conscient o inconscient, però tothom la busca i bé o malament la troba. Hom té sempre una idea sobre si mateix, sobre el món i sobre Déu, almenys fins el punt de saber què pensar i així saber què fer. No tenir-la és patològic.

Doncs bé, aquesta idea és sempre, en definitiva, filosòfica, perquè la Filosofia és la ciència que explícitament dedica els seus esforços a respondre aquelles preguntes, almenys, tant enllà fins on l'home pot abastar. La Filosofia és necessària i de l'èxit que ella tingui en depèn el mateix home en la seva qualitat d'home posat en una situació en la que sense ella es perdria, quedaria desorientat i sense saber què fer. Ja ho deia Ortega, insistim, si no sabem què pensar, no sabem què fer. Una filosofia que no sap donar respostes a les preguntes humanes transcendents, en sentit estricte, cau en la crisi i s'emporta amb ella l'home, que queda aturat, sense saber què fer. I no solament passa això a l'home "il·lustrat": passa a tothom, perquè és necessària, amb més o menys profunditat, una resposta.

Això és el que Ortega diu: estem en crisi i no sabem què fer, perquè no sabem què pensar. S'imposa l'interrogar la Filosofia, més quan la tècnica ens amenaça amb destruir-nos i la ciència de la que ho esperavem tot està arribant a algunes apories.

Només una cosa disculpa el que la Filosofia no aconsegueixi uns resultats tan contundents com el de les ciències experimentals: la dificultat de les preguntes que vol respondre. Però no hi ha res que perdoni la renúncia a buscar, dia a dia, les respostes i donar així a l'home que pensar.

Miquel Bastons i Prat

El tractament de la intolerància en el Trasplantament Renal.

La realització tècnica de trasplantaments renals humans entre receptors i donadors genèticament diferents va posar de manifest, des del primer moment, l'existència del fenomen que es coneix amb el nom d'intolerància o rebuig.

Tot i que s'havien realitzat esporàdicament alguns trasplantaments renals humans, els problemes sorgits devien ser majors que els èxits aconseguits, doncs fins el 1963 no és pot parlar del trasplantament renal com a mètode terapèutic en l'espècie humana.

Això coincideix amb l'aplicació en l'espècie humana d'un derivat de la G-mercaptapurina, l'azatioprina, que mitigava els fenòmens d'intolerància dels empelts cutanis en l'experimentació animal. Aquest medicament va utilitzar-se aïlladament al principi, però aviat es va veure que no lograva controlar la intolerància, el que va obligar a l'ús d'un preparat, els corticoides, que uns deu anys abans havien també demostrat la seva eficàcia en el control dels fenòmens de rebuig. En ser la intolerància un fenomen constant s'optà per l'administració simultània d'ambdós preparats, corticoides i azatioprina des del moment de la intervenció, la

dosi de corticoides i azatioprina des del moment de la intervenció, la dosi de corticoides emprats ha variat segons els equips i les èpoques.

Durant aquests vint anys s'ha mantingut aquest doble tractament, però en ser relativament altes (aproximadament d'un 50 per cent) les pèrdues de l'empelt renal, quan aquest provenia de cadàver durant el primer any del post-trasplantament, va motivar la introducció de nous elements terapèutics per a modificar la intolerància; uns van ser quirúrgics, com l'extirpació del timus, que va donar poc resultat i fou abandonada; l'extirpació de la melsa que millorà els resultats d'alguns equips, després es deixà de fer servir, i últimament ha tornat a ser preconitzada per alguns equips, no essent necessària la cirurgia gràcies a la tècnica de l'embolització. Altres foren de tipus mèdic, com la utilització de les globulines antilinfocític i timòcit amb bons resultats, però un alt grau d'intolerància es presentava en deixar d'administrar-les. Semblants inconvenients ha presentat el drenatge del conducte toràcic i la irradiació limfoide total.

Durant tots aquests anys, buscant sempre millorar els resultats en lloc de

tractar la intolerància, s'ha buscat que la mateixa es presenti el menys possible. Un dels camins empresos ha estat buscar la màxima semblança entre el donant i el receptor. Enorme ha estat el desenvolupament aconseguit en el camp de la histocompatibilitat, però la complexitat genètica és molt gran i molt difícil és aconseguir un apariament ideal entre dos individus no relacionats.

Un altre camí ha estat el de condicionar el receptor, en aquest sentit la utilització de les transfusions ha demostrat ser realment efectiva. El seu nombre no està estandaritzat tot i que sembla oscil·lar entre cinc i deu, existint el perill de sensibilitzar-se a mesura que s'incrementa el nombre de transfusions.

Des de fa relativament poc, un nou medicament, la ciclosporina, s'ha afegit a l'arsenal terapèutic, i el maig d'aquest any a Houston va celebrar-se el primer Congrés Internacional sobre la mateixa. Els primers estudis realitzats amb l'administració aïllada de la mateixa, demostraren que es tractava d'un preparat amb una acció molt evident sobre la intolerància i amb un resultat tant o més bo que els aconseguits amb els altres preparats fins el moment disponibles. Els equips que l'han utilitzat, sobretot associant dosis baixes de corticoides, han aconseguit millors resultats que amb el doble tractament clàssic (azatioprina-corticoides), 92'1 per cent versus 49'9 per cent de

LOTERIA NACIONAL

núm.:

35.151

46.786

AMARG

Restaurante
CASA POU

Sanjurjo, 5 - Tel. 85.00.14

VIDRERAS

Gràfiques Duch

TIPOGRAFIA - OFFSET

C/. Provincial, 38 - Tel. 46 01 67 - CASSÀ DE LA SELVA

casademont®

INDÚSTRIA
DE LA CARN

ELABORACIÓ DE
PRODUCTES ARTESANALS

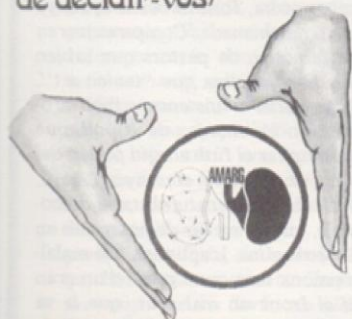
FUET - LLONGANISSES
PERNIL EN DOLÇ
CATALANA

supervivència de l'empelt cadàver a l'any. Altres resultats espectaculars s'han aconseguit en els pacients amb risc elevat (edat i certes malalties) en els trasplantaments i inclús alguns propugnen la no necessitat de les transfusions prèvies, del tipatge i de treure la melsa.

Si els resultats aconseguits assoleixen una confirmació dels restants equips i s'aconsegueix solventar una certa toxicitat, especialment renal que sembla ser dependent de la quantitat de fàrmac utilitzat, és d'esperar una expansió molt important en el camp dels trasplantaments amb ronyons de cadàver.

ara és el moment de decidir-vos

L'home Ronyó

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Pel·lícula dirigida per RAUL CONTEL.

Producció d'ESTEFILM.

Actors: CHARO LÓPEZ, PEP MUÑOZ, CARMELIAS, JOSEP MINGUELL, FERRAN NANE, ENRIC BENTZ, AMPARO MORENO, ARNAU VILARDEBO, INMA ESTEBAN.

El proper mes de maig, s'estrena una pel·lícula basada sobre la diàlisi i el trasplant renal, i que té com a fons una història d'amor (la d'un malalt renal).

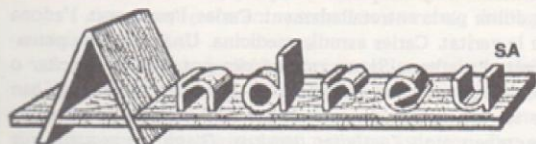
El director d'aquest film —Raül Contel— explica el contingut de "L'HOMERONYÓ", titulada al castellà "CONDENADO A LA MÁQUINA".

"Yo conocí la problemática de los enfermos de riñón —digué Contel—, a través de un programa informativo de TVE, emitido desde Madrid —(veieu la revista AMARG, núm. 7, plana 17). Antes no la conocía, pero ese programa caló muy hondo dentro de mí. En aquella época yo sufría una

pulmonía y un derrame pleural, y esto hacía que estuviese muy sensibilizado a todo sufrimiento".

"El caso es que no podía quitarme de la cabeza lo que había visto sobre los enfermos de riñón y de plasmarlo en el cine. Fue entonces cuando recurrí a las Asociaciones de Enfermos Renales para asesorarme, donde recibí toda clase de facilidades. Pasó una época en la que me preocupé principalmente de recopilar toda la información posible. Asistí a sesiones de diálisis; conocí a una mujer que había dado luz estando en diálisis; viví la experiencia de conocer a un trasplantado en la cámara estéril y vi la satisfacción que le producía el volver a mear, experiencia que he intentado reproducir en la película".

"El argumento es una historia de amor, supeditada a la lucha que mantiene el protagonista con su existencia, debido a que es un enfermo renal. Son seis años de la vida de este personaje, desde su primera diálisis..."

**DECORACIÓ
I MOBLES**

Ctra. d'Arbúcies, núm. 26

Telèfons 86.88.90

86.90.29

SANT HILARI SACALM

CENTRE D'ORTOPÈDIA C.O.B.

ORTOPÈDIA TÈCNICA I COMERCIAL

Eiximenis, 19, baixos

Telèfon 21 19 62

GIRONA

LAGARTERANA

CASA DE BORDADOS

Venta de COLCHAS, SABANAS, MANTELERÍAS...
en hilo y tangel. Se reservan encargos y se sirve a domicilio.

GERMAN MUÑOZ

Mayor, 9 - Tel. 477236

RIUDELLOTS DE LA SELVA (Girona)

La Medicina dins la literatura Catalana:

Genís i Aguilar fou un escriptor vigatà (1847-1932), doctor en farmàcia i professor d'història natural i fisiologia a l'Institut de Vic.

L'any 1867 fundava l'esbart de Vic, juntament amb Mn. Jaume Collell i Jacint Verdaguer. Col·laborà a les principals publicacions de l'època i participà als Jocs Florals diverses vegades. N'arribà a ser mantenidor l'any 1890.

Escriu sempre en català. Poesia i narrativa. El seu llibre més important es titula JULITA, on hi aboca la seva experiència mèdica. Ja al pròleg, parlant sobre la protagonista, ens explica que vol fer, una anàlisi acabada interna i externa, d'aquest primer personatge que vull contar.

Aquesta dimensió psicològica de l'obra, aspecte ben poc tractat en els autors contemporanis, l'autor ens la presenta a través d'un personatge de ficció, el Dr. Serapi.

Lo senyor Serapi Colom —llegim—, per altres raons batejat amb lo motiu d'en "Set Sangries", va pels vint-i-cinc anys que exerceix lo càrrec de cirurgia. Coneix totes les herbes medicinals d'aqueixa muntanya —l'escenari de la ficció és Camprodon—, que és una verdadera flora mèdica, i sap trobar ses virtuts amagades, des de la capil·lera a l'aconit, en les representants que aquell tros de terra ofereix de totes les famílies botàniques.

De seguida, però, l'autor ens adverteix que no es tracta pas d'un herbolari qualsevol, o d'un vulgar "curander". El senyor Serapi adquireix llibres i revistes científiques ja per instruir-se en tota llei de coses, ja principalment per anar seguint de prop totes les millores i innovacions del seu art. Això sí: n'agafa només la cosa pràctica, ja que el mareja molt el nou tecnicisme científic i té una bella tirria a tots els acabats en "àlgia", "èpsia", "itis", etc.

El senyor Serapi sap descobrir el que convé per guarir l'"angoixa" de la gent de ciutat: mes com sigui el que jo em penso, que em penso que no és res de gastràlgia ni enteràlgia, sinó una gran debilitat de ventrell i un dolor inflamatori amb una gran afeció moral i una mica de magi, dintre un mes no semblarà ell. Anem, vaja, que aquí trobarà una aigua que li farà fugir tot el mal, com una maledicció. Vostè necessita reconstituents i distracció.

Serapi comença doncs, la perapèutica pel senyor de Barcelona: Per a refer-lo de l'afadic del viatge el posà al llit dos dies, durant els quals va informar-se del sistema curatiu que seguia, de la vida que portava, dels menjars... Això ho aprovava, allò ho desaconsellava: esqueixava unes receptes i en feia guardar d'altres. En el saqueig del botiquí que havien dut, va fer tirar al riu una pila de potingues: Fora quinines, aconitines i pepsines; fora revalentes aràbigues, tes indis, essències americanes i pindoles-que-tot-ho-curen! Tot això són motllos de "fer quartos" los traficants amb drogues. Com és ara l'aconit, prou li pot anar bé, mes l'aconit d'aqueixes bagues, que jo sàpiga que ho és. Qui em diu que aqueixos grans no siguin de farina o de comi? I les parts actives d'una planta són tota la planta. Déu no ha pas criat res per a fer "bulto". Ara no som al temps de la pedra filosofal i de les quintes essències. Resumint. El senyor de Barcelona es va posar bo i en va néixer una amistat tan gran que la filla del metge, Julita, anava a passar els

hiverns a Barcelona. Amb la Rosalia, filla de l'antic malalt, van arribar a ser com dues germaneds

Julita apareix descrita com una criatura delicada, sensible, callada, emotiva: una perfecta figura romàntica, espiantitzada. L'autor, amb una agudesia psicològica sorprenent, ens en descriu el "cas clínic": Aquests sers benaventurats necessiten que nosaltres els contemplem un xic i escudem la seva debilitat. En ells és diferent tot: viuen de l'aire, de l'esperit, de les sensacions; s'obliden de la salut corporal, i aquesta se n'ha de ressentir per força havent-hi l'estreta unió que lliga els fenòmens fisiològics amb els psicològics.

Sembla que la seva ànima voldria viure tota sola per passar la vida en un llarg èxtasi, i que tota la vitalitat se'ls concentra al cor, que, funcionant amb diferent energia a cada impressió nova que el commou, promou un desequilibri en la repartició dels elements vitals per la seva economia. D'aquí ve que el sistema muscular ne pateix, criant-se anèmic, pobre i descolorit, essent notable el contrast entre la desmainada blancor de la cara i el brill intens dels ulls, a on sembla que l'ànima s'hi refugia i la vida s'hi arreplega com en un petit palau de diamants.

L'autor ens avança ja, veladament, el desenllaç: Julita, inconscientment, s'ha enamorat del xicot de Rosalia; incapaç, ella mateixa, d'adonar-se'n —i molt menys d'acceptar allò que per la seva consciència fóra una abominació— es va marcint, imperceptiblement, rosegada d'aquella malura que els antics en deien "mal d'amor".

Quan l'esllanguiment de Julita arribà a extrems preocupants "No hi va haver herba, pedra, font ni bèstia estranya que no els fos piadosament recomanada. Comparesqueren cent noms de curanderos famosos, de pastors que sabien meravellosos secrets i de gent misteriosa que "tenien art". Un dia el Pare Endald els va parlar d'uns encens molt aromàtics, que només en gastaven els monjos de Ripoll, que havia sentit dir que fent-ne respirar el fum als qui patien del pit es curaven. La idea no va ser nova al senyor Serapi. Feta la prova "el nas pràctic de l'antic naturalista va descobrir-hi vapors d'àcid benzoic, que va acabar de posar més en relleu a través d'un parell de reactius. L'apliquen a la malalta i la forta olor la impressiona tant que "presa d'un gran tremolor, sentí fixar-se-li al front un mal agut, que la va deixar molt abatuda: els ulls se li aclucaren, i començà de somniar amb grans paraules i agitació.

Julita parla entretalladament. Carles, l'enamorat, s'adona de la veritat. Carles estudia medicina. Una munió de pensaments l'assalten: Si cap causa física pot afavorir, excitar o modificar aqueixos fenòmens en la nostra naturalesa, han de ser los agents atmosfèrics per les relacions directes que mantenen amb l'activitat nerviosa. D'aquí se segueix que les persones més sensibles a tota variació en les capes aèries, posseint al mateix temps una imaginació impressionable i viva, han de ser, si per cas, les més exposades a ésser dutes en aqueix especialíssim estat. La Julita, cabalment, estava del tot compromesa en aqueixes condicions. Era nerviosa, espiritual i s'adonava més del temps que el més afinat baròmetre.

En mala hora —es retreu el jove a si mateix— no volgué

MARTÍ GENÍS i AGUILAR:

JULITA

penetrar el fons científic que podien contenir els entre-teniments d'uns amics seus que es proposaven investigar les doctrines del magnetisme animal.

L'autor, doncs, a través dels pensaments d'en Carles, introdueix el recurs literari conegut amb el nom de *fal·làcia patètica*, és a dir: harmonia entre el paisatge exterior i l'estat d'ànim intern del personatge.

Lo sol de l'endemà es va aixecar trist —el lector, llegint això, es predisposa ja a un desenllaç dramàtic—. Els raigs eren pesants, i la naturalesa semblava que hagués entès alguna cosa... Aquella carregada atmosfera devia excitar fortament sos nervis, que se sentí posseïda d'una activitat interna i un desig de sortir.

A l'hora de dinar, mentre són a taula, el dia s'enfosqueix i comença a caure una gropada d'aigua entremig d'un espetec de trons i llamps: La rojol de la seva cara, arreplegada en aquella excursió pels boscos, s'anà fonent per graus, i des de la primera fulminació elèctrica li vingué un tremolor a tota ella: una seguida vibració nerviosa que degué exaltar-li la pensa, portant-la tal vegada a l'encantat espai dels seus somnis. I potser sense saber on anava, sortí a una galeria a peu pla de l'hort, on el vent rebatia l'aigua amb tanta fúria que la primera alenada la va tota sufocar, i va necessitar un esforç per a retornar... allí es va quedar, asseguda, en un banc de pedra, allí, a la serena, amb el coll escotorit i el cap només cobert amb ses flonges trenes, amb les mans plegades a la falda, contemplant, embadalida, amb les llàgrimes als ulls, com les bromes ja destriades i de diferents colors passaven com un estol de fades embolicades en flo-tants mantells, rabentes per l'espai.

Ella poc sabia l'estona que havia passat així, quan el soroll d'una trepidació llunyana la va despertar del seu èxtasi. Va sofrir una commoció brusca, com si un raig d'aigua fresca li hagués caigut al front. I girant el cap envers la casa, com una colometa espantada gira son coll hermós abans de llançar-se a l'aire, esforçà la vista com volent veure per entre la fosca de les habitacions, i es quedà així, estàtica, tres o quatre minuts. Després, aixecà molt a poc a poc les mans fins sos llavis, sos ulls envers el cel infinit, ja blau i seré altra volta, i exclamà com en sentit d'una pregària: —Pobre amic! Tu sí, que m'estimaves!

I desaparegué corrent, perdent-se entremig de l'espessor dels arbres.

Julita és una de les millors novel·les catalanes del segle XIX. L'escriu l'any 1874. Tot i que no pugui desempal·legar-se d'unes tècniques romàntiques força acusades, *Julita*, avui, és apassionant per dos aspectes: Per aquest intent d'aprofundiment de la intimitat psicològica dels diversos personatges i, especialment, per la familiaritat amb què l'autor ens acosta a la medicina de l'època —la vella i la nova medicina— representada per Serapi i Carles. Un document històric remarcable.

L'obra, que durant molt de temps restà introbable, avui es pot adquirir fàcilment, ja que ha estat reeditada per la MOLC (Les Millors Obres de la Literatura Catalana), núm. 54.

JOAN CARRERES I PÉRA

JUNTA DIRECTIVA

En compliment del que disposa la Llei de Premsa i Impremta vigent, donem nota de la composició de l'actual Junta Directiva de l'Associació de Malalts Renals de Girona.

President: Vicente Fariña; Vice-President: Manolí Góngora; Tresoreria: Francesc Gómez; Secretari: Ramon Noguer; Vocals: Xavier Arumí, Maria Puig, Albert Pertegàs, Joaquim Franch, Enric Cabarrocas, Rosa Hereu, Ramon Pascual, Isabel, Josep Llopart, Francisco Gili, Arturo Marqués, Francesc Albertí.

EUROAMARG 83

Londres
(GB)

París
(F)

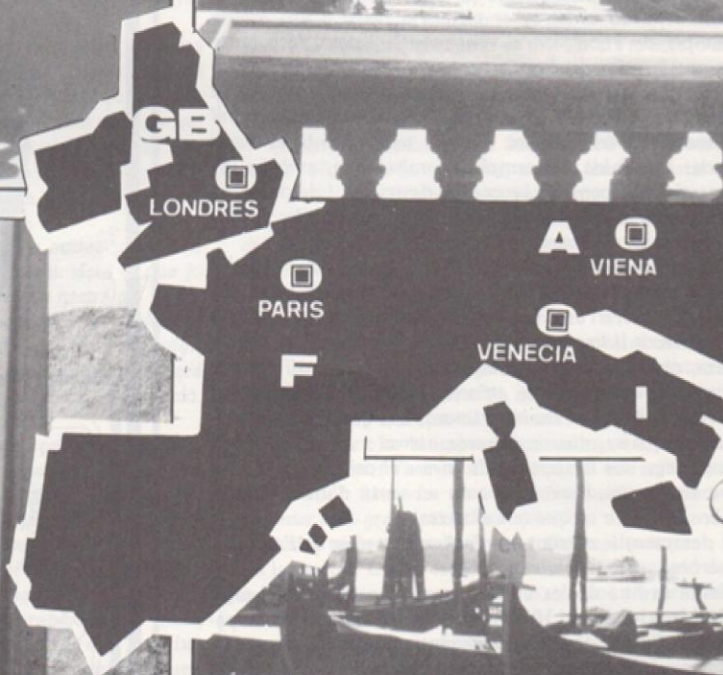
Viena
(A)

L'Amarg es dona a conèixer més enllà dels Pirineus; Anglaterra, Àustria, França i Itàlia foren els llocs escollits pels dos reporters que allà s'hi desplaçaren. Si a Bèlgica ja comencen a imprimir cartells en flamenc, en altres països tot comença indicar que aquest viatge tindrà el seu fruit.

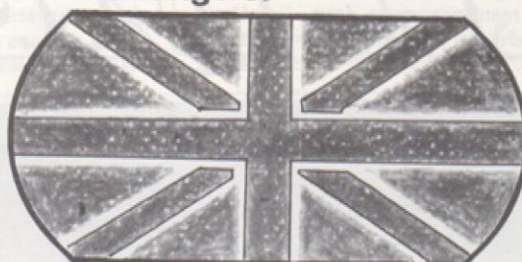
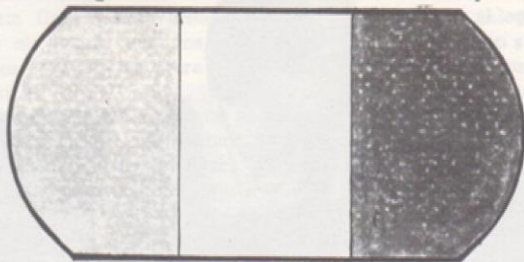
La campanya que varem portar a terme fa que la nostra àrea de difusió augmenti vers Europa, així per primer cop la revista inclueix un article en anglès i francès on es defineix el que som.

Eduard Bonmatí
Josep Farré

què és l'AMARG? (pels lectors estrangers)

Avec l'intention d'établir contacte, interchanger idées et maintenir une constante communication.

Nous vous informons sur notre association:

—Actuellement son local social se trouve à la route de Barcelona, n.º 23, entres. 2.ª.

—Se compose par la majorité de malades en période de dialyse et d'autres associés et collaborateurs.

—Se gouverne par des estatuts et son ambiance d'actuation a lieu dans toute la province de Girona.

—Son objectif principal concernent l'assistance morale et physique de tous les malades et surtout aux problèmes de la dialyse et le greffage.

—On poursuit l'intégration du malade à la société, avec l'intentions de contacter les centres scientifiques d'ici au étrangers, pour faciliter le greffage de reins.

—On porte a terme une campagne de divulgation de la maladie rénal pour en faire une plus répandue connaissance, en même temps qu'on envisage, après cela recevoir beaucoup plus de donneurs de reins et associés-collaborateurs.

—Les centres de dialyse de ces malades sont deux:

Un à Girona capital, et l'autre à Figueres. Le premier se trouve dans la clinique Girona et le deuxième à l'hôpital de Figueres.

Le Centre de la Clinique Girona se compose de deux départements, un pour les malades contaminés et l'autre pour les malades non contaminés.

Tous les patients ont plus de 16 ans. Les sessions de dialyse ont lieu le matin, l'après-midi, ou la nuit; peuvent durer de 4-6 heures, cela d'accord avec chaque personne.

On dispose de 15 moniteurs des types: CENTRY II, BICARBONATE, PUNCION UNICA, UNIMAT-BELLCO, COTRAL-SANDOZ. Les dializateurs sont de types: capillaires et plaques.

L'équipe médicale est formée par 6 personnes.

Dans l'attente que cette information aura comme but maintenir un continu contacte pendant longtemps entre nous.

Veuillez recevoir nos plus sincères salutations

AMARG

Associació Malalts Renals Girona

Looking forward to be in connection with yourselves in order to interexchange ideas and to be keeping in a constant relations.

—Our Association office address is C/ Barcelona, 23, Girona, Spain

—Our Association has been established and formed mainly by diseased persons, undergoing dialysis, and others collaborators.

—We are ruled by our own statute, taking care of the whole Girona province or country.

—Our main important target is to help, morally and physically, everybody related about kidneys disease trouble, and especially with the problem of undergoing DIALYSIS or TRASPLANT.

—We are trying, the most effective integration between yhe sick-person to our Society, and we also try to be in contact with all the scientific Centers from our country or abroad in order tot facilitate the kidney trasplant.

—We are undertaken a campaing in order to inform about the "kidneyisease-troubles", so being well known, we do hope to have a greatern amount of people interested in being kidneysdonors and also partners to our Association.

The dialysis centers for the sick-persons are two: one in Girona ant the other in Figueres. The former is situated into "Clinica Girona" and the second into Figueres Hospital. In a few lines we are going to tell that the "Clinica Girona Center" consists of two departments, one used by the "normal-diseased-patients", and the other by "diseased-contaminated-patients". The patients are all over 16 years old.

—Dialysis takes place in turns, during morning, afternoons and at night, it lasts between 4-6 hours, in accordance to each person.

The are fulfilled by 15 (monitors) types: CENTRY II, BICARBONATE, PUNCION-UNICA, UNIMAT-BELLCO, COTRAL SANDOZ.

The medical team —staff is car ied on by 6 persons.

Trusting that the present information will be helping to be keeping ourselves in relationship for a long time.

We remain Yours Sincerely

AMARG

Lluís LLACH

TOTA UNA SENSIBILITAT AL SERVEI DE LA MÚSICA

"...Ara digueu: 'Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest
poble'."

(Salvador Espriu,
Inici de càntic en el temple)

Lluís Llach, cantautor d'ofici, vingué al món a Verges (Baix Empordà) el 7 de maig del 1948, en una època de racionament i de restriccions d'electricitat, quan la propaganda del Règim convertia la fam del poble en bandera nacionalista...

"Quan el vent és l'antic amic
que davalla muntanyes per poder-te
dur el seu bes
i en l'amor és brau i en el joc fidel
penso que he tingut sort de poder
obrir els meus ulls aquí".

Els seus nou anys d'infància a Verges feren palesa la seva fallera per la música; encara avui els recorda amb certa melangia. Així, entre les lliçons de música, el col·legi i les estones de pràctica al piano, arriba el moment d'anar a Figueres a estudiar Batxillerat al col·legi La Salle. No obstant, segueix estudiant piano i, en quedar-se sense professor, practica tot sol quan té temps. Acostuma a recrear mentalment les cançons que escolta a la ràdio i, més tard, als dotze-tretze anys, comença a compondre tonades pròpies. Als quinze anys descobreix una guitarra al col·legi, la qual cosa li permet exercitar-se amb més constància.

Després d'haver acabat el Batxillerat Superior en la branca de Ciències, en plena crisi d'adolescència i arrossegant el pes d'una educació tancada, es trasllada a Barcelona per a estudiar el Preuniversitari. Un cop superat aquest, ingressa a l'Escola Superior d'Enginyers Industrials, on hi roman dos cursos. Res no sabia encara de les detencions d'estudiants als carrers de Barcelona, ni de les fortes vagues a les mines asturianes; no havia entès encara res del que passava al món universitari.

Tres anys després d'haver-se instal·lat a Barcelona es matricula a la Facultat d'Econòmiques, una de les més polititzades en aquells moments. Aquest ambient el sensibilitza social i políticament, adoptant una actitud crítica i materialista davant la història. La seva incorporació als "Setze Jutges", el maig del 67, l'havia posat en contacte amb un medi cultural i ideològic que el portà a prendre consciència del problema nacional català. Precisament en aquest any 1967, i de la mà de Josep M.ª Espinàs —de la casa discogràfica "Concèntric"—, surt el seu primer disc, amb temes com "Que feliç era, mare", "En Quítero", "La Barca". L'any següent grava noves cançons: "Cop de

Destral", "A cara o creu", "L'Estaca", "Per un tros del teu cos", "Cal que neixin flors a cada instant": "Apartem els núvols que ens amaguen la claror. / Hem de veure-hi clar, / el camí és llarg..."

L'any 69 és fonamental en la trajectòria artística del cantant de Verges. Se li prohibeix "L'Estaca" i aquesta cançó assoleix un aire mític que ja no perdrà mai més:

"Si jo l'estiro fort per aquí
i tu l'estires fort per allà,
segur que tomba, tomba, tomba,
i ens podrem alliberar".

Altrament grava un disc amb cançons com "Irene", "Despertar", "Temps i Temps", ... amb una nova casa de discos, la "Movieplay". El desembre es presenta tot sol al Palau de la Música Catalana, on es consolida com un dels nostres cantautors millors, d'una popularitat creixent. D'aquest recital surt el testimoni d'un LP en directe: "Ara i Aquí".

El novembre del 1970 se'n va a Cuba a prendre part en el Festival de Varadero, on expressa lliurement el que pensa sobre l'autoritari sistema de govern espanyol. A la tornada es presenta, també en solitari, al públic de Madrid. S'organitza un batibull considerable i li cauen al damunt les més dures prohibicions. No podent cantar a Espanya, s'instal·la a París. Passa els anys 71 i 72 actuant per França, Suïssa i Alemanya. Llança al mercat un nou long-play, "Com un arbre nu", que inclou temes tan coneguts com "La Gallineta", "Madame", i el que dona nom a l'àlbum.

L'estada a París consolida les seves conviccions. El gener del 1973 s'enregistra en directe un recital a l'Olympia:

"Tens por, company,
de tants anys que se t'escapen
buscant la llum d'un sol
que ha d'haver-hi a prop de casa".

Això no obstant, i de mica en mica, se li autoritza algun recital en territori espanyol. A Barcelona, tanmateix, no pot cantar fins el febrer del 1974, al Palau de la Música. Ha madurat molt en aquest temps de silenci, del que queda el testimoni d'un disc, "I si canto trist...":

"Jo no estimo el meu cant,
perquè sé que han callat
tantes boques, tants clans,
dient la veritat...

I si canto trist
és perquè no puc
oblidar la mort
d'ignorats companys".

"Si arribeu", "Que tingueu sort", "Silenci", "Onades", etc., són cançons que pertanyen també a l'esmentat LP i que revelen l'evolució del cantant en la seva capacitat creadora i en l'ús de la seva prodigiosa veu.

TVE li grava un programa —de la sèrie "A su aire"— que posteriorment no emet, al·legant deficiències tècniques. Però no s'acaben aquí les prohibicions, sinó que, després dels seus re-

Amb "Campanades a morts" Lluís Llach torna a oferir-nos un "poema simfònic" —amb acompanyament orquestral i coral—, tal com ja havia fet abans amb el "Viatge a Itaca". En

citals de mitjans de maig del 1975 al Palau de la Música, quan altra vegada eren prou evidents les seves possibilitats, és detingut, multat governativament i durant més de vuit mesos li són rigorosament prohibits tots els recitals a l'Estat Espanyol. No existint la possibilitat d'escoltar-lo en directe, hom podia, almenys, gaudir a casa del "Viatge a Itaca", magnífica composició inspirada en uns versos de l'autor grec Kavafis. Aquest treball portentós recull l'elogi de la crítica més exigent i fa que molta gent —que fins aleshores ignorava la tasca musical del cantautor— comenci a escoltar-lo amb admiració.

La seva reaparició pública, els dies 15, 16 i 17 de febrer del 1976 al Palau Municipal d'Esports de Barcelona, fou la demostració més clara del seu poder de convocatòria. El primer dels recitals va servir altrament per possibilitar la trobada dels partits polítics de l'oposició, que s'havien decidit a sortir de la foscor en la que es trobaven:

"Que no em sap cap greu
dur la boca tancada,
sou vosaltres qui heu fet
del silenci paraules".

aquest cas, però, es tracta d'una peça fúnebre inspirada en els fets de Vitòria del 3 de març del 1976:

"¿Qui ha tallat tot l'alé
d'aquests cossos tan joves,
sense cap més tressor
que la raó dels que ploren?"

La pretensiosa primera cara d'aquest "Campanades a morts" eclipsa en certa manera temes tan aconseguits com "Laura" —una de les seves millors cançons d'amor—, "A la taverna del mar" i "Vinyes verdes vora el mar". El disc constitueix un exemple contundent de la capacitat artística del "noi de Verges" i, de passada, desvalua la tesi d'aquells que, estrets de mira, redueixen la seva tasca a una acció merament reivindicativa.

El primer trimestre del 78, estrenant nova casa discogràfica ("Ariola"), treu "El meu amic el mar", potser —a l'ensems amb "Verges 50"— el seu disc menys polític. Evidenciant un domini poc freqüent dels recursos vocals i dels estrictament musicals, a mig camí entre les fórmules emprades per la cançó de moda i la línia més estricta de cançó-text, sap donar forma pròpia a tot un estil nou de cançons populars,

tractant-se aquesta vegada de temes mariners ("Bressol de tots els blaus", "Cançó de rem i de Vela (N.º XII)..."). Hi ha, malgrat tot, una clara al·lusió al seu desencís davant el moment polític:

"No era això, companys, no era això pel que varem morir tantes flors, pel que vàrem plorar tants anhels. Potser cal ser valents altre cop i dir no, amics meus, no és això".

Entre recital i recital, dedica temps a compondre temes novells, que esdevenen l'eix que vertebrava la seva acurada i regular producció discogràfica. El següent disc no apareix fins a mitjans de l'any 1979. "Somniem" conté una sèrie de temes variats que, a diferència del long-play anterior, defugixen l'intent d'aglutinar-los —quant a temàtica— en un conjunt homogeni. Segueix fent gala d'un reguitzell de recursos estètics poc habituals en la resta de companys de la Cançó, amb els seus harmoniosos jocs de veus i un acompanyament musical brillant i sumptuós. Al costat de "Somniem" en aquest LP destaquen "Vida", "Criatura dolcíssima" —amb lletra de Joan Fuster— i "Cançó d'amor a la llibertat":

"Ni sé com, llibertat, hem vestit la teva imatge en el temps, per no haver-te conegut t'hem ofert cançons d'amor per a fer-te un poc menys absent".

Aquest mateix any li concedeixen a San Remo el Premi Tenco 1979, que, atorgat per la crítica musical italiana, és considerat el de major prestigi entre tots els que, a Europa, es destinen a guardonar el millor cantautor. La seva popularitat, reforçada per una qualitat d'interpretació molt estimable, creix dia a dia, com llevat dins la pasta.

"Verges 50", el seu penúltim treball, se'ns presenta com un cant poètic a una terra: l'Empordà. De la mà de la música del disc, fem un recorregut pel Verges de la seva infantesa: el mercat dels dimarts; la sortida dels carros cap els camps, de bon matí; l'escola, amb la mainada jugant; la processó del Dijous Sant..., tot això ben amanit amb una dosi considerable de Tramuntana. La composició, de caràcter orquestral, li permet fer recitals al Palau de la Música i al Teatre Grec amb la Banda Municipal de Música de Barcelona. Uns concerts inoblidables en els quals interpreta també el "Campanades".

A finals de l'any passat apareix el seu darrer disc: "I amb el somriure, la revolta". A la primera cara, els setze minuts i mig que dura el tema "Ara Mateix" —la lletra del qual és d'en Miquel Martí i Pol— ens conviden a reflexionar sobre la situació de conformisme en què vivim:

"Pensem-la clara aquesta quietud que escampa tants de ressons
impensats...

¿Qui sinó tots —i cadascú per torna—
podem crear des d'aquests límits d'ara
l'àmbit de llum on tots els vents s'exaltin,
l'espai de vent on tota veu ressoni?"

I Josep M.ª Flotats —que col·labora en el disc— recita:

"...Posem-nos
dempeus altra vegada i que se senti
la veu de tots solemnement i clara.
Cridem qui som i que tothom ho escolti".

Música de piano, sintetitzadors, moogs, mandolines, flautes, bateria i guitarra acústica esdevé una felicitat acompanyant per a ressaltar encara més la consistència d'uns versos meravellosos. Altre cop ens demostra en Lluís Llach que li és igual un senzill piano que una orquestra de corda —amb coral incluída— per assolir uns excel·lents resultats musicals. Cançons com "Som tu i jo" i la mateixa "I amb el somriure, la revolta" donen una nota intimista al conjunt temàtic d'aquest àlbum:

"I em faré au si tu ets el vent
o seré proa de vaixell
si tu ets la dansa de les ones".

Aquest estiu, com sol fer des de fa anys, ha gaudit d'unes vacances ben merescudes al "seu" Empordà, repartint-se entre la casa que té a Parlavà i les passejades amb barca al mar. El juliol, però, ha fet un parèntesi en el seu descans per participar a Quebec (Canadà) en un magne festival de cançó. Novament a casa, segueix fruit del paisatge empordanès i, amatent a qualsevol estímul, amb el piano a l'abstr, es lliura a la composició de nous temes musicals; no gaire lluny del seu amic el mar, "Bressol de tots els blaus".

Xavier Pujolàs i Grabuleda

mini-noticias

El enfermo que recibió el riñón del feto

TRASPLANTE DE RIÑÓN DE UN FETO EN CANARIAS

Las Palmas de Gran Canaria.—El primer trasplante de riñón de un feto a un enfermo adulto en España se realizó anteanoche en la residencia Nuestra Señora del Pino de Las Palmas.

En todo el mundo sólo se han realizado cinco operaciones semejantes. Los riñones del feto, que había nacido sin cerebro, tienen el tamaño de una almendra, por lo que cuando se pensó en un receptor ideal se buscó a un niño que padeciera insuficiencia renal crónica. Los miembros del equipo quirúrgico que ha realizado el trasplante no encontraron ese receptor, y se decidió operar a un hombre joven de 32 años, Carmelo Sánchez Perdomo.

El paciente tendrá que seguir un año sometido a diálisis hasta que su nuevo riñón se adapte a la situación y adquiera el tamaño y fuerza suficientes.

Este es el primer trasplante que se hace en esta residencia, que hasta ahora sólo había trabajado para recoger órganos, pero, por miedo a que se estropearan los riñones con la espera, se decidió realizar el trasplante en el propio hospital.

Tel. (972) 26 19 54

promotor
constructor **TORRAS**

JOSEP TORRAS I AYATS

CTRA. RIDAURA, 16 OLOT

mini-noticias

PRIMAS A LOS HOSPITALES QUE TRASPLANTEN RIÑONES

Por cada operación, los centros sanitarios recibirán 250.000 pesetas de la Conselleria.

El departamento de Sanitat es consciente que la promoción del trasplante de riñón debe ser algo más que campañas de sensibilización y que invertir en ello es rentable.

Barcelona.— Los hospitales que ofrezcan riñones para trasplantes y los que los realicen, recibirán una prima de la Conselleria de Sanitat. Con esta medida, el departamento quiere animar a todos los centros sanitarios y conseguir un mínimo de trescientos trasplantes de riñón al año.

La cifra se corresponde con el número de nuevos enfermos con insuficiencia renal crónica que se diagnostican cada año en Catalunya. Si trescientos enfermos pueden dejar la diálisis gracias a la donación de un riñón, todos los que precisen diálisis podrán estar asistidos con los medios ya existentes. Junto al motivo sanitario, y la mejora de la calidad de vida del enfermo, hay motivos económicos, ya que las diálisis duran toda la vida del paciente y son muy caras.

Equipos permanentes

El programa de subvenciones tiene tres partes. Por un lado, los acuerdos con los hospitales que ofrezcan la garantía de que habrá un equipo permanente de trasplante a disposición de toda Catalunya. Esas unidades de trasplante estarán en el hospital general e infantil del Valle de Hebrón en la residencia de Bellvitge, en la Esperanza, en la Puigvert del hospital de Sant Pau y en el Clínico. Estos hospitales tendrán una ayuda económica por ese servicio.

Por cada trasplante realizado, el hospital recibirá 250.000 pesetas, pero también los centros que ofrezcan órganos donados recibirán por cada riñón 75.000 pesetas. Se establecerá una prima por el desplazamiento de los equipos médicos que realicen los trasplantes.

Ordenador

Otro acuerdo importante se refiere a la potenciación del laboratorio de histocompatibilidad en el Clínico. Este servicio es el que dictamina que riñón sirve para cada enfermo y en su ordenador estarán todos los datos de enfermos y donantes de toda Catalunya. Por ello, el Clínico recibirá una subvención de 37 millones de pesetas.

Como complemento a este programa, Sanitat invierte este año casi cien millones de pesetas en nuevos riñones artificiales para los hospitales de la Seguridad Social que realizan diálisis.

Próximamente se nombrará a un coordinador de los trasplantes, que se desplazará a cada lugar donde haya una donación para ponerse en contacto con las familias del donante y del donado.

REVISTA AMARG
ASSOCIACIÓ DE MALALTS RENALS DE GIRONA "AMARG"
COL.LABOREU
AMB NOSALTRES

FULL OBERT

"Full Obert" és una secció de cartes i col.laboracions espontànies, per tal que tothom hi digui la seva. Aquestes caldrà adreçar-les a nom d'AMARG (Revista), ctra. Barcelona, 23, entsol. 2.ª, de Girona.

Recordeu que donarem prioritat de publicació a totes aquelles cartes que no ocupin més d'una cara d'un foli mecanografiat a doble espai.

No es retornaran els originals, ni es mantindrà correspondència particular sobre aquests

"RECORDANDO MI ENFERMEDAD"

(a mi madre)

Me quedo helado e inerte
sin oír tu voz que me implora;
sin ver que en silencio tu alma me llora
quebrando mi paz, mi dicha o mi suerte.
Puedo despertar, no llores tan fuerte.
¡Cuanto daría por hablarte ahora!
Tú quieres rezar, reza y adora,
que es mejor la vida que la muerte.
—Ni aún en mis sueños olvido quererte,
recordando tu porte y don de señora;
como madre pedías con voz retadora:
"Vuelve a mí, hijo, no quiero perderte".
Desperté a la vida por complacerte
sintiendo de nuevo el aire que zumba;
recuerdo lo cerca que tuve la tumba
matando mi amor y la dicha de verte.
Ahora, entre las tuyas, coges mis manos
y, con amor maternal, besas mi frente;
¡Si pudiera decirte lo que mi alma siente!
Pero es imposible, somos humanos.
Per nos lleva la muerte, qué lejos nos vamos
de este intrincado y perverso mundo;
nos hunden en tierra en un hoyo profundo
y, estando tan cerca, qué lejos quedamos,
¿Que habrás de dejarme? no digas eso,
que me haces llorar como si fuera un niño;
no encontraré a nadie con el mismo cariño
ni que iguale el amor que pone tu beso.
Porque eres mi madre, yo te bendigo;
y, si decides dejarme, al instante,
pido a Dios con voz suplicante
que, donde quiera que estés, me lleve contigo.

J.F. Sánchez

JO PREGUNTO...?

"Jo pregunto" és la possibilitat de resoldre qualsevol dubte o qüestió relacionada amb les diferents modalitats de la diàlisi (hemodiàlisi hospitalària i domiciliària, diàlisi peritoneal, CAPD) i del trasplant renal, no només en l'aspecte purament tècnic, sinó també en altres aspectes implicats en l'entorn del tractament de l'insuficiència renal crònica, com ara el social o el laboral.

Per això cada resposta serà confeccionada per l'especialista més convenient. La revista AMARG coordinarà aquests.

Les preguntes caldrà adreçar-les a:
Servei de Nefrologia i Diàlisi
Clínica Girona
c/. Lorenzana, 34
GIRONA

—Per mitjà d'una radiografia es pot començar un estudi de la situació d'un malalt, o dit d'una altra manera, quina utilitat té un estudi radiològic per a detectar una possible insuficiència renal? Es pot fer un diagnòstic?

—Per a la detecció d'una insuficiència renal és suficient una anàlisi de sang i orina, una radiografia en aquest cas no dona el diagnòstic, però pot ajudar a averiguar la causa de la insuficiència renal o pot ajudar a establir afectacions d'altres òrgans deguts a la mateixa insuficiència renal. Tal és el cas d'unes radiografies de ronyó amb contrast endovenós, que poden mostrar malformacions de l'aparell urinari, quistes o pedres causants de la insuficiència renal, o una radiografia del tòrax, que mostra el grau d'afectació cardíaca i pulmonar de la insuficiència renal, o una radiografia de la mà, que indica l'afectació òssia.

—Perills de la radiografia, per un excés de radiació?

—L'exposició continuada durant anys als raigs X pot causar lesions precanceroses, a la zona de la pell que ha rebut l'exposició, que a la llarga poden esdevenir càncers de la pell. Això avui dia ja no succeeix perquè es prenen les precaucions oportunes i els aparells són més perfeccionats, però molts metges radiòlegs dels inicis d'aquesta tècnica, al cap d'anys en van sofrir les conseqüències per desconèximent d'aquests efectes secundaris.

Fins ara no s'ha demostrat que les radiografies practicades rutinàriament com a mitjà de diagnòstic i de control a un pacient puguin tenir efectes secundaris.

—Què és un dosímetre?

—Un dosímetre és un detector de radiacions que utilitza el personal dels serveis de raigs X i que mesura la quantitat de radiació que rep el portador d'aquest instrument (més petit que una caixa de cigarrets). La CMS té definides les quantitats màximes de radiació que sense perill es poden rebre. Si algú les superés hauria d'apartar-se del servei durant una temporada.

—En el cas del ronyó, es pot dir que és un òrgan sensible a la radiació?

—La radiació que rep el ronyó per la pràctica de radiografies no li provoca absolutament cap transtorn.

El tipus de radiació que sí pot lesionar el ronyó és aquella que es dona a la persona que té un càncer en una zona propera al ronyó. Ara bé, sempre és superior el benefici que se'n pot

treure que els efectes secundaris que pot tenir sobre el ronyó.

—Què és la Urologia?

—La Urologia és la visualització de l'aparell urinari per raigs X amb l'ajuda d'un contrast (substància opaca als raigs X) que pot arribar al ronyó a través de la sang (urografia intravenosa o descendent) a través d'un cateter que es col·loca a la via urinària (pielografia ascendent).

—Què és l'Ecografia?

—L'Ecografia és una tècnica més nova que la radiologia en la que no és necessària l'administració de contrast, que es basa en que ultrasons emesos per l'aparell "reboten" de forma diferent si el que troben són teixits normals, o per exemple, pedres, o per exemple, zones buides (quistes). Aquests rebots (ecos) són captats i projectats en una pantalla que és visualitzada pel radiòleg, que quan troba una imatge interessant pot obtenir-ne una fotografia.

—Importància de la radiografia durant el temps d'espera del TRASPLANT.

—La radiografia s'utilitza en l'estudi previ al trasplant: cistografia, enema opac en els majors de 40 anys, trànsit digestiu alt, radiografia de pit, radiografia d'ossos, i proporciona informació bàsica per a la bona realització del trasplant. Durant l'espera del trasplant es continuaran els controls de radiografies de pit i d'ossos regularment i en cas de presentar-se alguna complicació intercurrent, es realitzarien les necessàries per a diagnosticar aquesta complicació.

ROBA INFANTIL
I JOVENIL

Boutique
Mainada

Aberradors, 1 GIRONA

Pastisseria Artesana

CAN - XAPA

C/. Montserrat, 1
Tel. 49.02.74

BORDILS (Girona)

NOU TRASPLANT
LUIS SOLER GIMENO

—Nacido en Figueras. Edad: 46 años. Casado.

—Cuánto tiempo hacía que iba a Diálisis?

—Pues hacía tres años que me estaba diálizando.

—¿Te costó mucho entrar en la lista de espera?

—Primero me hicieron unas pruebas, luego pasaron a las transfusiones, después al tipaje y anticuerpos y luego por último, me pusieron en la lista de espera; estuve siete meses esperando.

—¿Cuándo te dijeron que te podías transplantar, que sentiste?

—Una gran alegría y que la cosa iba en serio.

—¿Dónde se hizo el transplante?

—El transplante se hizo en el HOSPITAL DE BELLVITGE Príncipes de España, de Barcelona. Desde estas letras quiero dar las gracias a todo el equipo por su gran humanidad, y lo mismo digo para los doctores Sans y Torrent y su equipo de Diálisis del Hospital de Figueras.

—¿Qué es lo que más deseas en estos momentos?

—En estos momentos, que el riñón no pare de funcionar y que todos los enfermos en Diálisis puedan tener la misma suerte que yo he tenido gracias a Dios.

Important

Des d'ara i tenint en compte que l'Associació de Malalts Renals de les comarques gironines, muntarà dintre el nou estatge social tot el dispositiu administratiu, tècnic i publicitari, fem una crida i al mateix temps invitació a tots els receptors i lectors de la revista AMARG, per tal de què facin, si els plau, aportacions voluntàries i de la quantia que vulguin a l'Associació.

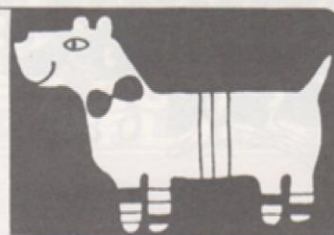
De tota aportació se n'acusarà rebut de soci col·laborador; per això reompli adequadament la butlleta d'inscripció o targeta.

Caldrà trametre l'aportació voluntària (quota de pessetes) a la redacció de la revista, Ctra. de Barcelona, 23, entol 2.a, GIRONA.

Agraïts per la teva col·laboració.

CAMPDURÀ
RESIDENCIA

Telf. 20 55 84

GRANJA CANINA

TEIXITS
SELECTES

C. Bacià, 1
Telèfon 20 32 26
GIRONA

**TARGETA
D'INSCRIPCIÓ**

Cognoms..... Nom.....
Adreça..... Telèfon.....
Població..... D.N.I.....

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA.

Senyor Director:

BANC o CAIXA

Sucursal.....

Li prego que faci efectius a l'ASSOCIACIÓ DE MALALTS RENALS DE GIRONA
"AMARG" els rebuts que li siguin presentats a nom de.....
amb una quota de pessetes.....

Compte corrent/llibreta d'Estalvis.....

Títular del compte

- ☐ ANUAL
☐ SEMESTRAL
☐ TRIMESTRAL

....., a.....de.....198....

signatura

... perquè dues persones visquin, quan tu ja no visquis.

feu-vos donant de ronyó

REPARACIÓ I MUNTATGES DE FUSTA

Josep Pericot i Maten

234615

c/ S. Romà 41-1'

SALT Girona

TALLERES MECÀNICOS

SOMAC, S.A.

Calderería y Mecánica en General

Juan Bruguera, 10-20
Tels. 20 23 36 - 20 34 50

FIGUERES

6 anys d'història

DIALISIS A FIGUERES

El centre d'hemodiàlisi de Figueres enguany commemora el seu sisè aniversari. Amb una comarca de més de vuitanta mil habitants, l'Alt Empordà acull a l'estiu a un nombre de població flotant, molt important que es concentra a les poblacions de la costa. Cada any són més els estiuejants d'arreu d'Europa que utilitzen el centre de diàlisi de Figueres, i que els hi permet de passar les seves vacances a casa nostra.

Era el mes de desembre del 1977, concretament el dia vint-i-u, prop de Nadal, quant el servei de nefrologia i diàlisi es posava en funcionament a la capital empordanesa. Els problemes no van faltar, però entre uns i altres ho van poder solucionar. Tots els començaments són difícils i els d'aquest servei realment ho van ésser, però de mica en mica es van anar solucionant tots els problemes, i avui el servei és molt bo, tant pel personal, com per tots els equipaments i les instal·lacions. Aquest centre es troba en unes sales habilitades especialment, a l'Hospital de Figueres.

El primer centre a comarques

La unitat de Figueres, segons les notícies que nosaltres tenim, és la primera que funcionà a Catalunya fora de les capitals de província. Quan va començar el 1977 es va fer amb 3 malalts, avui n'hi ha 20. També fa sis anys només hi havia una sala, posteriorment, no sense alguns maldecaps, s'aconseguí obrir una segona sala. Actualment són les dues que funcionen, amb una capacitat de 36 malalts. Encara que a l'estiu, per la situació prop de la costa en què es troba aquest centre, el servei s'incrementa en un 50 o 60 per cent. Cal esmentar que la segona sala a la que feiem referència es va obrir concretament el maig de l'any passat.

Abans que es posés en funcionament el centre de Figueres, tots els malalts renals de l'Alt Empordà, que tenien de fer la diàlisi, es veien obligats a desplaçar-se constantment a Girona, amb tot l'enrenou que això comportava. Totes les persones que actualment utilitzen aquest servei a l'Hospital de Figueres, volen donar a conèixer la gran avantatge que significa tenir aquest centre prop de casa, i que aquest sisè aniversari és una fita important per a tots.

A més el centre de Figueres és atès per un personal qualificat, que ajuda molt a tots els malalts renals. Hi ha dos metges, quatre ATS i dos auxiliars. Cal ara informar a la gent que és la diàlisi i que hi ha un centre a Figueres, perquè tothom ho conegui i se'n pugui beneficiar qualsevol persona necessitada de les nostres contrades.

Coneixeu bé Figueres? Un dels eslògans de promoció de la ciutat és "ciutat comercial i gastronòmica". Però la capital de l'Alt Empordà té altres atractius, és una ciutat museística. Un dels museus més visitats d'arreu de l'Estat espanyol es troba a Figueres, em refereixo, evidentment, al Teatre-Museu Dalí. Si algun dia el visiteu, i si es que hi heu estat ja, podreu observar, o haureu observat, que no hi ha cap catàleg de l'obra que hi ha allí exposada. Això té una explicació, Dalí ha expressat en diferents ocasions que "un museu catalogat és un museu sense vida, és mort". La idea de Salvador Dalí, és que aquest museu sigui en

constant transformació, que es pugui anar variant, que en definitiva no hi hagi res estàtic. La transformació daliniana ha de ser constant en el Museu. Però Figueres té altres museus, que si bé no són tant visitats, no pas per això són menys interessants. El "Museu de la Juguina", que és el resultat de la col·lecció i la recerca constant i infatigable d'un figuerenc, Josep Maria Joan i Rosa. Aquest Museu ha rebut recentment un guardó de l'Associació de Crítics d'Art de Catalunya, i en l'actualitat, una mostra de les joguines del Museu són en una exposició itinerant per tot Catalunya, que s'ha organitzat mercès a la col·laboració de la Generalitat i el Museu de la Juguina.

Un tercer museu és el "Museu de l'Empordà", aquest consta d'obra molt important, en quant a la representació dels artistes de la comarca. Darrerament mercès al llegat d'Abelart Fàbrega, aquest museu compta amb unes obres de pintors catalans que van viure a l'exili al continent americà, principalment a Mèxic. Cal esmentar que es prevista una ampliació d'aquest Museu a les sales de l'abadia de Vilabertran. Sapigueu també que a Vilabertran, Jovenuts Musicals de Figueres hi porta a terme anualment un Festival de Música de l'Empordà, organitzant també molts concerts al llarg de l'any, així com les ja famoses "6 hores de jazz a Figueres". Hi ha també a la capital empordanesa tot un seguit d'entitats i gent que treballa en molts camps culturals, ecològics, teatre, cinema, fotografia, folklòriques, etc....

Bé, doncs, sapigueu també que Figueres al marge de "comercial i gastronòmica", és una ciutat que intenta tenir i mantenir un cert tarannà cultural.

ULTIMA HORA

AMARG

El proppassat 5 de novembre d'enguany fou trasplantat a la Residència Sanitària de la Seguretat Social del Valle de Hebrón, a Barcelona, l'ex-president de la nostra entitat, Sr. FRANCESC JORDÀ i CAPDEVILA.

Des d'ací li adreçem la nostra més cordial enhorabona.

Ampliarem aquesta petita nota a la propera revista d'hivern.

i... ciutat cultural

Perfumeria Venecia

Major de Salt, 21

GIRONA

CONSTRUCCIONES

RIU S.A.

Pl. Sant Pere, 9
Tel. 59 00 82

Besalú

AMARG ES UNA REVISTA PER A TOTS. INFORMACIONS SOBRE TEMES CULTU- RALS, MEDICS... I 3000 EXEMPLARS

En
aquesta revista
es pren esment
dels ESCRITS en
català i castellà

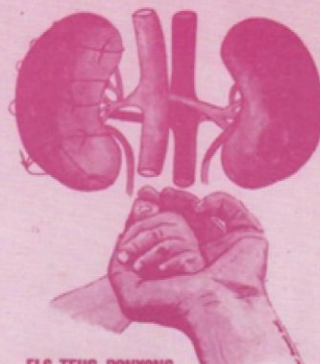

**primer parking por horas.
PARKING "EIXIMENIS"**

¡ Por fin, también en Girona, solucionado el problema del aparcamiento por horas!
Ahora y en el centro de nuestra ciudad, puede dejar su coche tranquilamente y hacer sus gestiones, compras, etc. e incluso irse al cine!

**FES ALGUNA COSA PER
SALVAR UNA VIDA...!**

ELS TEUS RONYONS
PODEN SALVAR-NE DUES. DONALS ARA
PER QUAN JA NO ELS NECESSITIS.

AMARG

LORENÇA, 24 TEL. 212220 - 212204 - GIRONA

AMARG

publicació
trimestral
al servei de tots

**PROPERA
REVISTA:**

HIVERN...

83-84

Amic lector:

T'emplacem perquè col·laboris en aquesta revista, a fi de què el teu nom i els teus pensaments figurin en la nostra publicació.

Pensa que aquesta revista no és fruit d'improvisació, i tot el que diu no és per ganes de dir-ho, sinó perquè convé, per reflectir l'actualitat, els problemes i aspiracions d'una Associació, i en prenguis consciència.

Amic lector!, tu també pots dir-hi la teva. Pensa que la revista AMARG és de tots.

T'esperem, doncs, en aquestes planes, si tramets els originals a temps a la redacció de la revista, Ctra. Barcelona, 23, entsol, 2.ª, de Girona.

Agraïm la teva futura col·laboració.

FIRES I FESTES DE TARDOR

*St. Lluís
St. Martiricià
St. Narcís*

